

DISCUSSIEBIJDRAGE

Michiel Kamphuis HAN University of Applied Sciences

Discussiebijdrage bij: **Logistics for society. Het belang en de rol van logistiek voor een vitale en duurzame samenleving** door: Dennis Moeke, Hans Quak

De visie van de auteurs van *Logistics for Society* op het belang van logistiek voor een vitale samenleving kan ik alleen maar toejuichen. Tegelijkertijd is het voor de fundamentele veranderingen waarover gesproken wordt ook nodig om fundamentele vragen te stellen: waartoe dienen onze activiteiten en in hoeverre dragen ze bij aan ons welzijn?

Het belangrijkste punt van *Logistics for Society* is het erkennen van de noodzaak van fundamentele logistieke veranderingen, naast de fundamentele maatschappelijke veranderingen. In wezen kan het logistieke systeem worden gezien als een sleuteltechnologie die essentieel is bij het oplossen van maatschappelijke uitdagingen¹, maar het is evident dat niet alle logistieke activiteiten de fundamentele maatschappelijke behoeften of veranderingen dienen. Om die reden dient de logistieke wereld zichzelf fundamentele vragen te stellen.

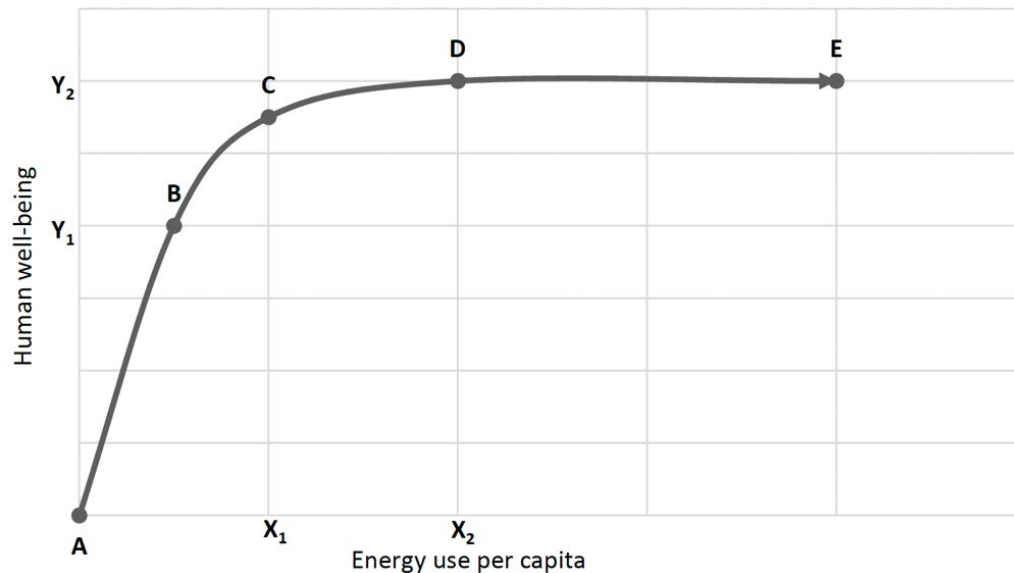
Daarnaast is het belangrijk dat alle ingrediënten voor de fundamentele vragen aanwezig zijn in deze *position paper*: wie (quadruple helix), wat (vitaliteit) en hoe (inter- en transdisciplinair). De fundamentele vraag die we ons daarbij moeten blijven stellen: wat is de essentie van logistiek? Waartoe dient het? Door deze vraag te onderzoeken op een inter- en transdisciplinaire manier in een quadruple helix context, wordt de kennis over mens en samenleving een essentieel onderdeel van onze sleuteltechnologie. Met andere woorden, onze onderzoeken kunnen daarmee de ontwikkeling van sleutelmethodeën² dienen en – belangrijker – een fundamentele bijdrage leveren aan betekenisvolle logistiek.

Onderzoek naar energiegebruik kan hierbij ter inspiratie dienen. Dit laat zien dat een toename in energiegebruik per inwoner van een land maar tot een bepaalde hoogte significant bijdraagt aan het welzijn (volgens diverse standaarden), en dat daarna verzadiging optreedt terwijl de negatieve effecten

¹ Zie www.kia-st.nl

² Zie www.kems.nl

van energiegebruik zich wel opstapelen (zie figuur 1)³. Burke (2020) stelt daarom voor dat we ons – voorbij de conventionele nadruk op *efficiency* – richten op *sufficiency*, een concept dat zich zowel richt op minimalen (waar hebben we energie echt voor nodig) als maximalen (wanneer is het genoeg).

Figuur 1: Energie sufficiency verzadigingscurve (Burke, 2020).

Vertaald naar de logistieke discussie over duurzaamheid betekent *sufficiency* dat we ons de vraag stellen welke logistieke activiteiten echt nodig zijn voor een goed leven en dat we ons daarbij richten op betekenis voor welzijn in plaats van consumptie⁴. Dit kan betekenen dat we ons bijvoorbeeld gaan afvragen of we bepaalde activiteiten juist wel of juist geen voorrang moeten geven, of dat er nieuwe standaarden en maximalen gedefinieerd moeten worden. Bij deze wil ik met twee vragen aan de discussie bijdragen: 1) in hoeverre is de relatie tussen welzijn en onze logistieke activiteiten onderzocht, en 2) hoe zouden we die relatie of het thema *sufficiency* nader kunnen onderzoeken in de logistieke wereld?

³ Burke, M.J. (2020). Energy-Sufficiency for a Just Transition: A Systematic Review. *Energies*, 13(10), 2444. Geraadpleegd via <https://www.mdpi.com/1996-1073/13/10/2444>

⁴ Brinken, J., Trojahn, S. & Behrendt, F. (2022). Sufficiency, consistency, and efficiency as a base for systemizing sustainability measures in food supply chains. *Sustainability*, 12(11), 6742. Geraadpleegd via <https://www.mdpi.com/2071-1050/14/11/6742>